

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
משה גפני
אופיר כץ
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
אורית פרקש הכהן
חנוך דב מלביצקי
אליהו רביבו
חנה אתי עטייה
יצחק קרויזר
נאור שירי
אלי דלל
נעמה לזימי
אברהם בצלאל
יצחק פינדרוס
רון כץ
מיכל שיר סגמן
סימון דוידסון

4204/25/פ

הצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (תיקון – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2024

1. תיקון חוק מס רכוש וקרן פיצויים (תיקון – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2024
בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה עד יום כ"א באדר ב' התשפ"ד (31 במרץ 2024) יקראו את סעיף 35 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א–1961¹, כך:
– הוראת שעה

(1) אחרי ההגדרה "ישוב ספר" יבוא:

”ישוב מפונה” – ישוב אשר פונה במלואו או בחלקו בהתאם להחלטת הממשלה מס’ 950 מיום כ”ז בתשרי התשפ”ד (12 באוקטובר 2023) או החלטת הממשלה המתקנת או המחליפה אותה;
”ישוב קולט מפונים” – ישוב שמתקיימים בו כל אלה:

(1) נקלטו בשטחו מתחילת מלחמת חרבות ברזל ועד יום י”ט בטבת התשפ”ד (31 בדצמבר 2023) תושבים מישוב מפונה בשיעור שעולה על 40% מסכום מספר תושביו;

(2) שיעור הירידה במחזור העסקאות של מרבית העוסקים בשטחו גבוה מ-30%; לעניין זה, ”שיעור הירידה במחזור העסקאות” – כהגדרתו בסעיף 38ג; ובלבד שהישוב העביר למנהל מסמכים על קיום התנאים כאמור ביחס לחודשים אוקטובר עד דצמבר 2023 וכן העביר למנהל מסמכים המעידים על שיעור התאוששות במחזור העסקאות של מרבית העוסקים בשטחו בשיעור שאינו עולה על 30% ביחס לחודשים ינואר עד מרץ 2024;”

(2) אחרי ההגדרה ”מלאי” יבוא:

”מלחמת חרבות ברזל” – תקופת מצב החירום המיוחד שהוכרזה ביום כ”ג בתשרי התשפ”ד (8 באוקטובר 2023);”

(3) בהגדרה ”נזק עקיף” –

(א) אחרי ”מלחמה בתחום ישוב ספר” יבוא ”או בתחום ישוב קולט מפונים”;

(ב) אחרי ”נכסים המצויים בתחום ישוב ספר” יבוא ”או בתחום ישוב קולט מפונים”.

(4) אחרי ההגדרה ”ציוד” יבוא:

”תושב ישוב מפונה” – תושב שמרכז חייו, כהגדרתו בפקודת מס הכנסה², היה ביישוב מפונה עד יום כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023).”

(5) אחרי סעיף 36(א) יבוא:

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ’ 120.

"(1א) ניזוק בישוב קולט מפונים יהיה זכאי לפיצוי עבור נזק עקיף בשיעור של 70% משיעור הפיצוי לו זכאי ניזוק בישוב ספר עבור נזק עקיף לפי חוק זה או לפי כל חיקוק אחר המפנה אליו, ובלבד שלעניין שוויו של הנזק העקיף יובא בחשבון הנזק הממשי אף אם הנזק לא נגרם עקב הפסקת פעילות."

דברי הסבר

בעקבות מתקפת הטרור בכ"ב בתשרי התשפ"ג (7 באוקטובר 2023) שהובילה למלחמת "חרבות ברזל", יישובים רבים נחרבו, נמצאו בסיכון גבוה לפגיעה בידי קבוצת עוינות וארגוני טרור או שנערכה בסמיכות אליהם לחימה אינטנסיבית. לאור זאת, קיבלה הממשלה את החלטה מס' 950 מיום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), שמטרתה להורות על פינוי תושבים מיישובים כאמור. אותם תושבים מפונים נקלטו בערים שונות לרוב בבתי מלון שנותרו ריקים בשל המצב הביטחוני. במקביל, העיריות הקולטות העניקו לתושבים מעטפת מקיפה שמטרתה להבטיח את התאקלמותם וביטחונם הרווחתי של המפונים. בחלק מהערים והיישובים נקלטו תושבים מפונים בשיעור גבוה במיוחד ביחס לתושבים בו וכתוצאה מכך ההשקעה מטעם העירייה והעסקים בה גבוהה במיוחד. כמו כן, לפי נתונים שסופקו מהרשויות המקומיות, נראה כי חלק מהערים שקלטו מפונים בשיעור גבוה נתקלו בקושי בלהתניע את הפעילות העסקית המקומית, ובעוד שבשאר הארץ ניכרת מגמת התאוששות בפעילות העסקית הערים אלו ישנה דווקא מגמה הפוכה.

לפיכך, ונוכח הקושי בהתאוששות של הפעילות העסקית ביישובים אלה שתימשך גם מעבר לחודשים בהם נקלטו המפונים, מוצע לקבוע בהוראת שעה פיצוי לנזק עקיף שנגרם לניזוקים ביישובים שקלטו שיעור מפונים גבוה במיוחד.

בהצעת החוק, מוצע להוסיף הגדרה חדשה של "ישוב קולט מפונים". בהגדרה זו יכללו יישובים שקלטו תושבים מפונים בשיעור של 40% מסך תושביהם וכי שיעור הירידה במחזור העסקאות של העוסקים בשטח היישוב גבוה מ-30%. כמו כן, מוצע כי ישוב קולט מפונים יצטרך להמציא למנהל אחת לחודש אסמכתה המעידה על כך שמתקיימים בו הקריטריונים האמורים כדי לוודא את זכאותו לפיצויים. ניזוקים ביישוב שעונה להגדרה ישוב קולט מפונים יהיו זכאים לפיצוי על נזק עקיף שניתן ליישוב ספר לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, ולפיצויים לפי כל חיקוק אחר המפנה אליו, ולעניין שוויו של הנזק העקיף לא תידרש התקיימותו של תנאי הפסקת הפעילות לשם קבלת הפיצוי. הסיבה לכך שניתנת עבור יישובים אלה הגדרה חדשה היא לאור המאפיינים המיוחדים שלהם והקשיים הייחודיים שבהם הם נתקלים לאור זאת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

ה' בשבט התשפ"ד (15.01.2024)